

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 272/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. augusta 2009 predbežne prerokoval sťažnosť P. P., K., zastúpeného advokátom JUDr. T. Š., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 234/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. P. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júla 2009 doručená sťažnosť P. P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) pri vybavovaní jeho opakovaného podnetu z 21. apríla 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 234/09.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol žalovaným v spore s Mestskou políciou Košice o náhradu za vykonaný odťah jeho motorového vozidla. V súdnom konaní sťažovateľ okrem iného namietal premlčanie nároku žalobcu, jeho námietka nebola akceptovaná a Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“) ho rozsudkom sp. zn. 21 C 18/05 z 27. februára 2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 106/2008 z 13. novembra 2008 zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy.

Sťažovateľ podal generálnej prokuratúre podnet na podanie mimoriadneho dovolania, na ktorý dostal zamietavú odpoveď. Postupom podľa § 34 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) sťažovateľ žiadal o preskúmanie vybavenia jeho podnetu. Generálna prokuratúra oznámila sťažovateľovi prípisom sp. zn. VI/2 PZ 234/09 z 28. mája 2009, že v jeho veci nie sú dané dôvody na podanie mimoriadneho dovolania.

Podľa sťažovateľa ani rozsudky ani oznámenia prokuratúry nereagovali na jeho konkrétne námietky, ktoré počnúc odvolaním predkladal. Odpovede na jeho námietky sa obmedzili na konštatovanie, že ním predkladaný výklad právneho vzťahu nemá oporu v zákone, nedozvedel sa však, v ktorom ustanovení má základ výklad zvolený súdom a prokurátorom. Podľa sťažovateľa je potrebné pri posudzovaní právneho vzťahu účastníkov súdneho konania vychádzať z ustanovenia § 40 ods. 4 zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách, ktorý bol platný a účinný v relevantnom čase (ďalej len „zákon č. 315/1996 Z. z.“), a následne z § 454, § 488, § 489 a § 107 Občianskeho zákonníka. Podľa sťažovateľa *«Ak zistí ústavný súd arbitrárnosť v rozhodovaní súdu, nemožno sa prokurátorovi odvolať na to, že on ju – v jeho prípade reprezentovanú zjavným porušením zákona – nezistil. Nemá na to právo! Inak by nebol povinný podať dovolanie prakticky nikdy. A to je v zjavnom rozpore s ráciom § 243a O. s. p.»*

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. VI/2 Pz 234/09 bolo

porušené jeho základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Sťažovateľ tiež žiada, aby mu bolo priznané právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, pokiaľ o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno

považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 124/03).

Základné právo na súdnu a inú právu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Takým orgánom môže byť aj generálna prokuratúra.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie, ako aj z oznámenia o vybavení prvého podnetu č. k. Kc 60/09-9 z 26. marca 2009, ktorý si ústavný súd vyžiadal od Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“), vyplýva, že sťažovateľ 21. apríla 2009 podal opakovaný podnet, ktorým vyslovil nespokojnosť s vybavením svojho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania proti označenému rozsudku okresného súdu v spojení s označeným rozsudkom krajského súdu krajskou prokuratúrou. Sťažovateľ tvrdí, že postupom generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho opakovaného podnetu došlo k porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že generálna prokuratúra nedostatočne preskúmala rozhodnutie okresného súdu a krajského súdu v intenciách jeho podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 106/2008-54 z 13. novembra 2008, ktorý si ústavný súd vyžiadal od krajského súdu v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti, ústavný súd zistil, že sťažovateľ v podstate opakuje rovnakú argumentáciu ako v odvolacom konaní, s ktorou sa krajský súd vysporiadal v označenom rozsudku. Predmetom tohto konania, ktorý je vymedzený petitom sťažnosti, však nebolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, ale spôsobu vybavenia opakovaného podnetu sťažovateľa z toho hľadiska, či závery generálnej prokuratúry pri skúmaní podmienok na podanie mimoriadneho dovolania v rozsahu sťažovateľom vytýkaných nedostatkov rozhodnutí všeobecných súdov nie sú prejavom zjavnej svojvôle pri uplatnení jej právomoci.

Generálna prokuratúra vybavila opakovaný podnet sťažovateľa prípisom z 28. mája 2009, v ktorom konštatovala, že v danej veci nie sú splnené zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania. Generálna prokuratúra uviedla, že v súdnom konaní bolo preukázané, že žalobca odtiahol motorové vozidlo sťažovateľa v súlade so zákonom (čo sťažovateľ v opakovanom podnete ani nespochybňoval) „*na náklady prevádzkovateľa zo zákona, teda nárok žalobcu na plnenie je nespochybniteľný a je v súlade so zákonom*“. V prípise generálna prokuratúra neuviedla odkaz na zákon, z rozsudku krajského súdu však bezpochyby vyplýva, že nárok žalobcu sa opiera o ustanovenie § 40 ods. 4 písm. a) zákona č. 315/1996 Z. z. platného a účinného v danom čase, podľa ktorého správca cesty môže odstrániť vozidlo, ktoré je ponechané na ceste vrátane chodníka, na náklady jeho prevádzkovateľa, aj keď netvorí prekážku cestnej premávky, ak je ponechané na mieste, kde je pre také vozidlo zastavenie alebo státie zakázané. V ďalšej časti prípisu sa generálna prokuratúra zaoberala sťažovateľom namietaným nesprávnym posúdením právneho základu žaloby (podľa sťažovateľa mal byť nárok žalobcu posudzovaný ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia) a v tej súvislosti preskúmaním namietaného premlčania. Generálna prokuratúra sa stotožnila s rozhodnutiami všeobecných súdov aj stanoviskom krajskej prokuratúry, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným nemožno posudzovať ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia tak, ako to tvrdí sťažovateľ, a preto sa plynutie premlčacej doby neposudzuje podľa § 107 Občianskeho zákonníka (upravujúceho dĺžku lehoty na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia) a že žalobca uplatnil svoj nárok včas, v rámci všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Ďalej uviedla, že tento právny názor nie je v rozpore ani s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 70/2003, na ktorý sťažovateľ v podnete poukazoval. K sťažovateľom namietanému nedostatočnému odôvodneniu rozsudku krajského súdu generálna prokuratúra uviedla, že posudzuje len vecnú správnosť a zákonnosť výroku rozhodnutia (t. j. nie jeho odôvodnenie) a rozsudok krajského súdu je v súlade so zákonom a zisteným skutkovým stavom veci. V závere generálna prokuratúra odkázala na vecne správne dôvody odloženia prvého podnetu zo 4. februára 2009, ktorý vybavila krajská prokuratúra prípisom č. k. Kc 60/09-9 z 26. marca 2009.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu súdu mimoriadne dovolanie.

Podľa § 243f ods. 1 OSP mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e, ak

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu je súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo dotknutej osoby požiadať o ochranu svojich práv príslušné orgány prokuratúry, či už prostredníctvom podnetu, alebo opakovaného podnetu (§ 31 ods. 2 a § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre), pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť príslušných orgánov prokuratúry zákonom ustanoveným postupom sa takýmto podnetom (podaním) zaoberať a o jeho vybavení dotknutú osobu vyrozumieť. Súčasťou tohto práva dotknutej osoby nie je ale právo, aby príslušné orgány prokuratúry jej podnetu (podaniu) vyhovelí (m. m. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03 a III. ÚS 133/06).

Preskúmaním obsahu opakovaného podnetu sťažovateľa z 21. apríla 2009, oznámenia generálnej prokuratúry o jeho vybavení z 28. mája 2009 a oznámenia krajskej prokuratúry o vybavení podnetu z 3. augusta 2009 ústavný súd dospel k záveru, že generálna prokuratúra opakovaný podnet sťažovateľa riadne prešetrila, jej závery vo vzťahu k námietkam sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu sú primeraným spôsobom odôvodnené, nie sú arbitrárne, a preto sú z ústavného hľadiska akceptovateľné.

Ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej mimoriadne dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi. Na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi postupom generálnej prokuratúry v konaní o opakovanom podnete vedenom pod

sp. zn. VI/2 Pz 234/09 a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia označeného základného práva po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2009